

GAZETA ARADULUI

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Monumentul pe un an Lei 200, pe jumătate de an Lei 100, pe trei luni Lei 60.

6 pagini 6

Redacția și administrația:
Bulev. Reg. Maria No. 21.

Ocuparea Budapestei și presa maghiară.

Cu prilejul zilei de patru August, unele ziare din Budapesta, au publicat articole de o perfectă lipsă de politeță, relativ la modul cum a fost ocupată capitala Ungariei de către trupele românești.

Se înțelege că din acele articole nu au lipsit nici ura, nici calomniile, nici minciuna, aruncate din belșug peste viteazul soldat român care a avut în tot timpul ocupației o atitudine demnă de admirat. De faptul că a fost brav, soldatul nostru, cum și de acela că a fost mândru, loial și învingător, nu poate fi acuzat de nimeni, ori tocmai din aceste calități pleacă supărarea și ciuda ungurească.

Pot să fie și în Ungaria oameni cari să recunoască adevărul; glasurile aceloră însă nu sunt lăsate să se audă și aceea ce trebuia să aibă însemnătate cu prilejul acestei zile, erau vocile calomnioase și svonurile nedemne aruncate iar în circulație, pentru a atrage, de se poate, de partea Ungariei, simpatiile Antantei.

Adevărul este însă cu totul altul și el va fi reținut de istorie, cu cinste pentru armata și poporul românesc.

Armata română, nu s'a amestecat nici un moment, așa după cum s'a spus de unele ziare — nenationale, chiar dela noi; armata română nu a făcut altceva decât să apere drepturile țării și aceea ce i se cuvenea prin tratatele încheiate.

Și dacă la Budapesta a fâlfâit steagul românesc și cu câtă strălucire încă, apoi aceasta se datorește faptului, că trebuia dată Europei o garanție de pace și de liniște și această înaltă misiune fusese păstrată de destine numai țării românești.

Românii la Budapesta nu au pus însă în lanțuri pe aceia cari maltrataseră și chinuseră altădată pe români și nu au făcut aceasta pentru că românul, iartă și ajută pe învins.

Și i-am ajutat pe maghiari să se refacă; le-am dat pâine și liniște și deși, dupăcum spuneam nu ne-am dus acolo să ne amestecăm în treburile interioare ale statului, totuși ungerii au avut marea bucurie să fie salvați de români dintr'o situație disperată și anume din aceea ce fusese creiată Ungariei de comunismul banditesc al lui Bela Kun.

Cu muncă iscusită și cu tact și mai ales cu răbdare, românii au curățat atmosfera, au nivelat terenul agitat de bolșevism și au lăsat la plecare, multă tri-

steță poate, dar și teren pentru lucrul cinstit pe viitor.

Oamenii deștepți ai Ungariei au binecuvântat armatele române și serviciul ce acestea au adus umanității și patriei maghiare; geniile rele ale maghiarimei însă și pleava politicianilor venali au acuzat și continuă să acuze pe români.

Românii și-au făcut însă datoria de oameni cinști și de soldați.

Această aniversare le este scumpă, nu pentru că ea ar fi însemnând o umilință pentru Ungaria, ci pentru că e vorba de un fapt de arme, legat de mari evenimente istorice în cursul cărora s'a desăvârșit unirea a aproape tot ce este teritoriu românesc.

Putea să tacă presa maghiară din Budapesta; exprimându-se rău și nepolitic ea își dă singură vot de blam și se știe că nu este acesta cel dintâi.

Buletin extern.

Guvernul sinfeinist dela Dublin, atunci când a dat mandat președintelui De Valera, pentruca acesta să intre în tratative cu guvernul britanic, pentru definitivă aranjare a raporturilor anglo-irlandeze, între condițiile formulate, a pus în primul rând recunoașterea din partea Angliei a autonomiei complete irlandeze.

De Valera, în cursul tratativelor a cedat din acest prim punct de vedere și a admis, ca provinciile irlandeze cu populație în majoritate să rămâie și pe mai departe sub suveranitatea regatului englez, atât economică cât și politică.

Răspunsul sinfeinilor la această înțelegere, a lui De Valera cu guvernul britanic a fost zelarea ostilităților față de armata și poliția engleză din Irlanda.

Pretutindeni în Irlanda sinfeinii au devenit din nou agresivi, în orașe și la sate englezii sunt atacați de sinfeini cu bombe și mașini infernale.

Incercările lui De Valera de a liniști spiritele au rămas zadarnice. Popularitatea lui De Valera a scăzut mult, iar puterea executivă a trecut cu totul în mâna sinfeinilor intransigenți, eliberați de curând din închisorile dela Londra.

De Valera între astfel de circumstanțe a declinat față de poporul său orice responsabilitate, a demisionat din postul de președinte al republicii și pentru a se pune la adăpost, s'a imbarcat pentru Londra.

D. Lloyd George, care era gata să plece la Paris, pentru a lua parte la ședințele Consiliului Suprem, și-a amânat plecarea.

După o odihnă de aproape două săptămâni, în care timp diviziile grecești au fost reconcentrate și reintregite, armata elenă din Asia minoră a reluat ofensiva contra kemaliștilor, pe întreg frontul. Marele atac de infanterie, căreia

i-a premers un bombardament de trei zile, a reușit pe deplin.

Frontul turcesc a fost spart în numeroase locuri, grecii făcând în prima zi peste zece mii de prizoneri.

Intregă Grecia este îmbrăcată în drapele, în onoarea armatei biruitoare.

Generalisimul turcilor, pașa Kemal, așteaptă armata grecească pe un front, ce se întinde în semicerc în fața Angorei, la 80 km. spre apus și sud dela acest oraș.

În același timp când se vestește marea biruință a grecilor din Asia minoră, se anunță descoperirea unui mare complot, organizat contra domniei lui Constantin și în favorul lui Venizelos, de însuși comandantul fostelor armate grecești din Tracia.

Complotul a fost descoperit la vreme, iar generalul anticonstantinist, împreună cu 72 ofițeri din Statul Major, înainte de a fi deținuți, s'au refugiat la Constantinopol.

Sub presiunea criticii generale, guvernatorul Ungariei, amiralul Horthy, a decretat reducerea cheltuielilor împreună cu întreținerea pompelor regale dela curtea sa din Buda.

Nemulțumirile adevăraților patrioți unguri, cresc cu toate acestea, mai cu seamă de când fostul președinte al Camerei, Rakovszky, scoate zi de zi la lumină noi acte despre complicitatea guvernatorului cu comandanții detașamentelor militare libere, cari după cum este acum dovedit, sunt autorii tuturor asasinatelor împreună cu furturi, ce au avut loc în ultimul timp.

Demisiile deputaților din partidul guvernamental se înmulțesc pe zi ce trece, și amenință greu viața guvernului Bethlen, cel mai neputincios, și lipsit de autoritate, dintre toate guvernele cari s'au succedat dela 1919 încoace.

O puternică mișcare națională democratică condusă de șefii partidului creștin socialist și care a cucerit aderenți în special la orașe, promite a răsturna regimul teroarei albe, reprezentat prin însași persoana guvernantă, amiralul Horthy.

În noaptea de Sâmbătă spre Duminică au avut loc la Budapesta primele grave ciocniri de stradă între oamenii comandați de Ivan Héjjas și baronul Pronay, și între gărzile civile social democratice.

Guvernul Bethlen, după cum se afirmă din partea unor persoane din anturajul lui Horthy și-a prezentat demisia.

Chestiunea Sileziei de sus, încă nu a fost adusă în discuția Consiliului Suprem, dar se vede, că guvernul francez, este de pe acum în clar cu felul de rezolvare a acestei probleme, și anume în sensul, că această problemă nu se va rezolva spre deplina satisfacție a Germaniei și spre aceea a Poloniei.

Numai astfel se explică faptul, că Franța a adresat eri Germaniei o notă; în care o face atentă, că în cazul când mi ar executa hotărârile Consiliului Suprem, relativ la Silezia de sus, armatele franceze vor ținea ocupate încă 15 ani, pe cheltuielile Germaniei, ținuturile acesteia din dreapta Rinului.

Nota aceasta a Franței, a produs mare neliniște în Germania.

In chestia suspendării pedepselor.

S'a promulgat legea care suspendă, în anumite condițiuni, executarea pedepsei de închisoare corecțională.

Iată textul acestei legi:

Cei condamnați la închisoare corecțională, cari vor fi suferit cel puțin a cincea parte din pedeapsă, dacă vor fi avut bună purtare, în penitenciar vor putea fi liberați provizoriu din închisoare dacă vor contracta obligațiunea de a munci la lucrările agricole sau în atelier și fabrici un interval până la maximum 6 luni.

Contractul de muncă se va face pe hârtie liberă, prin act sub semnătura privată, în două exemplare, din care unul va rămâne la penitenciar, iar celălalt se va lua de către persoana cu care condamnatul a contractat.

Pentru cel ce nu poate iscăli va iscăli directorul penitenciarului.

Salariul și celelalte condițiuni ale contractului se vor determina de comun acord între lucrători și cei ce voiesc a contracta cu ei. Directorul și ceilalți funcționari ai închisorii nu vor avea alt amestec decât să permită părților ca să se înțeleagă în cancelaria penitenciarului.

Jumătate din salariul convenit pentru tot timpul contractului se va depune de către patron la direcțiunea penitenciarului iar cealaltă jumătate se va plăti direct lucrătorului la finele fiecărei săptămâni.

Suma depusă la penitenciar se va întrebuința de director pentru a lua dela Casa de economie un livret pe numele lucrătorului. Acest livret împreună cu recipisa de depozit se va libera lucrătorului după ce își va fi îndeplinit pedeapsa.

Dacă lucrătorul nu va fi făcut muncă pentru care i s'a depus jumătatea sumă, directorul este în drept să o retragă dela Casa de economie și să restituie patronului suma pentru care nu s'a executat munca.

Liberarea provizorie și executarea contractului de muncă nu se vor putea face decât în urma aprobării contractului de ministerul de justiție care va putea delega această atribuțiune oricărui magistrat sau oricărui funcționar din serviciul penitenciarului.

Condamnatul liberat pentru a munci liber va fi dator să facă act de prezență în fiecare Duminică la primăria comunei unde lucrează sau la comisariatul de poliție în circumscripțiunea căruia se găsește atelierul sau fabrica în care este ocupat.

Dacă el va lipsi o singură dată, primarul sau comisarul va comunica de urgență penitenciarului și împreună cu jandarmeria va lua măsurile imediate pentru prinderea și trimiterea lui la penitenciar.

Lucrătorul care din culpa lui va părăsi serviciul la care s'a obligat, sau care nu se va fi întors la penitenciar în ziua fixată de directorul penitenciarului pe biletul ce-i va la ieșirea provizorie, va fi pedepsit să sufere închisoare un timp îndoit decât trebuia să facă până la terminarea pedepsei.

Această pedeapsă se va pronunța de către tribunalul corecțional al locului unde condamnatul va fi prins sau de tribunalul corecțional din circumscripțiunea în care se găsește penitenciarul, din care condamnatul a fost liberat provizoriu.

În fiecare lună directorul general al închisorilor va înainta ministerului de justiție un tablou de condamnați liberați provizoriu pentru muncă, arătând pentru fiecare dacă și-a executat bine îndatoririle și au avut bune purtări. Acest tablou va servi pentru ca ministerul să poată alege, fără altă cercetare sau aviz, pe aceia cari ar merita a fi recomandați Suveranului pentru grațiere totală sau parțială.

Invaziunile bolșevice din Basarabia

București — (Oficios.) Comandamentul militar din Basarabia a dat severe instrucțiuni unităților, cari fac paza Nistrului, pentru ca în viitor să nu mai poată fi atacată de bandele bolșevice populația din satele dela frontieră. Trupele de graniță au fost întărite.

(Ag. Damian.)

Congresul învățătorilor.

Duminică s'a deschis la Cluj, congresul învățătorilor, adunați acolo pentru a-și spune părțile și a arăta greutățile cu care au de luptat în viața de toate zilele, fără a uita însă, probabil și obligațiile și venerea lor de educatori ai poporului, și de apostoli ai învățământului ce trebuie să răspândească o mână binecuvântată, în sânul națiunii românești.

Una din chestiile ce se vor discuta acolo, va fi aceea a salariilor extrem de mici, ale membrilor corpului învățătoresc.

Trebuie să recunoaștem dreptatea acestui punct de vedere ce îngreunează sarcina învățătorilor. Trebuie de asemenea să facem tot ceea ce este cu putință să se asigure acestor valoroși factori culturali, cari sunt învățătorii, cel puțin strictul necesar, pentru ca să nu fie abduți, de la datoria lor de meschinele greutăți, ale traiului cotidian.

La rândul lor învățătorii nu vor uita; în marea lor dragoste de școală, că ei sunt adevărata temelie a învățământului și că de la ei pleacă primele picături de lumină ce vor da flăcările de mai târziu.

Orientare în idei; întărire a conștiinței didactice, și a răspândirii profesionale, consolidarea sentimentului de școală, de copii și de popor și admiterea ca necesar a unui sacrificiu de fiecare zi, iată ceea ce trebuie să discute și să vorbească în congresul de la Cluj, alături de atâtea alte chestiuni școlare, oameni de carte ai neamului, și răspânditori de cultură, cari, dacă nu au astăzi un trai destul de îmbelșugat, se pot mângâia însă cu ideea, că rolul lor este nobil și mare, și că îmbunătățirile și bucuriile vor veni repede, de oarece învățătorul este sprijinul, spiritul și facța nestinsă a poporului și culturii românești.

Biroul populației și-a început ieri funcționarea.

Biroul populației a început ieri, Luni, lucrările de înregistrare a populației orașului Arad.

Inregistrarea populației se face pe circumscripțiile polițienești și după străzi, conform ordinii ce se va aduce la cunoștință în ziare și prin baterea cu toba în fiecare zi, de către biroul populației.

Fiecare cap de familie, domiciliată în Arad este îndatorată a se prezenta personal, în ziua fixată, în biroul circumscripției, pe a cărei teritoriu are domiciliul ducând cu sine acte pentru dovedirea identității și a cetățeniei.

Bărbații în etate de 21—42 ani vor trebui să prezinte, afară de aceasta, și actele referitoare la situația lor militară.

Acelora, cari vor întârzia a se prezenta pentru înregistrare în ziua fixată, li-se pune în vedere că vor fi pedepsiți cu o amendă până la 10.000 lei.

Azi, Marți, urmează a se prezenta la biroul unde aparțin locuitorii din:

Circumscripția I: străzile Alexandri, Ilarie Chendi și Sárossy.

Circumscripția II: strada Grigorie Alexandrescu.

Circumscripția III: str. Secerei.

Circumscripția IV: str. Budai Deleanu și Gheorghe Lazar.

În circumscripțiile a cincea și a șasea ordinea de prezentare a locuitorilor se aduce la cunoștință prin baterea tobei.

Declarațiile dlui N. Iorga.

D. N. Iorga publică în „Patria” officiosul Partidului Național din Ardeal, următoarele:

Îngăduiți, vă rog, unul vechiu colaborator, care a venit cu prietenie caldă la divoastră, să încheie opera sa la acest ziar cu o înștiințare, care, chiar dacă n'ar corespunde dorințelor și iluziilor d-voastră despre „partidul unic țărănesc”, ar putea totuși să fie discutată.

Ne găsim în politica internă și externă a României iarăși într'un moment de criză.

Opoziția națională din Parlament nu numai că n'a putut să ajungă, precum doream, un mare partid în țară, pe baze evident democratice dar strict legale și absolut naționale, dar sfâșiată de ambițiile unora și turburată de desorientarea multora s'a desfacut.

Trecând peste persoane, cari vorbesc așa de mult celor neinițiați în politica vechiului regat, în care au fost și sunt mari meșteri în schimbarea măștilor un om experimentat deosebite lesne motivele pentru care această colaborație s'a rupt în două; impunând fiecăruia să aleagă, neted și repede, într-o parte și alta.

Sunt oameni, cari cred că democrația de care, să zicem, toți sunt insuficienți, trebuie primită pentru a birui neapărat acum. Pentru aceasta să se treacă peste punctul de vedere național, să se aibă în vedere numai utilitatea neofitilor, culeși și în ciuburile „oligarhiei” sau în purgatoriul urmăriților pentru trădare și în acelaș timp să se ațâțe pasiunile claselor sărace, să li se inspire nădejdea, că ele ar putea governa înainte de a-și însuși cultura, iar pentru aceasta se lasă toate hotărârile în mâna sovietelor locale, cari ele ar putea să deie direcție unei organizații fără șef.

Vreți acestea? Voi, ardelenii, cari ați venit în România unită pentru ca să aduceți două însușiri, cari ni lipseau prea mult: crezul național ireductibil și simțul, instinctul ordinii legale?

Veți fi târați atunci într'o vâltoare de agitații din care vă veți alege întâi, la voi acasă, cu un crunt război de clasă, capabilă a restitui Ardealul străinilor, cari ne privesc ca nevrednici de ce ne-a fost soarta.

Facă fiecare ce vrea; eu i-am înștiințat pe toți.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

„Gândirea” literară, artistică, socială anul I, No. 7 1 August 1921 cu următorul Cuprins: Tărâm — Al. Al. Philippide. Arta și „patriotismul” — D. I. Cucu. Ograda — Ionel Teodorescu. Tăcere — Emmanoil Bucuța. Se juca o umbră — * * * Povestea din sat — Adrian Maniu. Aventura — Cezar Petrescu. Pustiu — Vintilă Rusu-Șirianu. Amurg păstoresc — George Baiculescu. Cărți și reviste — Cronica mărunță. Desene de Popa și Marin Georgescu. 20 pagini de 40 cu numeroase desene 2 lei 50 bani. Tot odată administrația anunță că primul număr fiind epuizat, nu mai poate răspunde nici unei cereri. Abonamentele curg dela No. 2.

Turneul politic al slovacului Hlinka.

Praga. — Preotul și deputatul Hlinka, după informațiile unui ziar din Praga, va pleca în săptămânile apropiate în America, unde va agita printre slovacii amigrați, în folosul unui fond financiar, din care să se alimenteze propaganda clericală cehoslovacă, în vederea reunirii bisericilor cehoslovace cu Roma.

(„Ag. Damian.”)

Frânturi de vorbe.

Bubi despre chestia unificării juridice.

Ce? Cum? Aceasta este părerea dtră? Auzi... unificarea justiției și a dreptului pe baza legilor din vechiul regat!

Imi pare rău, dar nu pot fi de părerea dtră. Unificare vreau și eu dar în sensul legilor de aici, adică în sensul legilor, cum le-ai zice dtră ungurești.

Pe mine dlor nu mă privește faptul dacă legile sunt turcești, nemțești sau maghiare; aceea ce prezintă însemnătate este ca legile să fie legi, adică drepte și umanitare.

Cum aş putea eu dealminteri să exprim altfel decât simt.

În vechiul regat legile se pretinde că nu sunt de cât drepte, pe când, în fond, sunt un model de barbarie.

Acolo, dacă cineva a fost condamnat fără apel, trebuie să-și facă imediat și pedeapsa.

Ce barbarie! Ce cruzime! Pe câtă vreme aci la dtră, condamnații sunt lăsați să se plimbe liberi și nesupărați. Te întâlnești cu ei la cafenea, la Mureș: îți surâd și îți dau mâna; în fine, trăesc și se distrează. În vechiul regat nici vorbă nu poate fi de suspendarea unei pedepse pe când aci, în aceste binecuvântate teritorii, judecătorii, oameni cum se cade, cred că îți în următorul frumos discurs: „Dle bandit, sau dle asasin! Ești condamnat, dar avem plăcerea să îți comunicăm că îți suspendăm pedeapsa. În loc să intri azi în pușcărie, vei intra peste un an, peste 5, sau peste 20 de ani. Dacă în acest timp, fugi din localitate, sau mori, sau te calcă tramvaiul, cu atât mai bine, norocul dta!”

Noi îți urăm însă sănătate și viață lungă pentru ați putea face pedeapsa mai târziu și te conciliem să faci băi de soare, căci razele ultraviolete s'a dovedit că fac mult bine conștiințelor pătate.

Ei, vedeți! Așa trebuie să vorbească un judecător adevărat și în acest fel trebuie făcută unificarea.

M'am săturat de ședințele solemne ale vechiului regat, unde magistrații, judecă în niște, înfricoșătoare rochi de catifea, numite „robe”, într'o sală unde nici judecătorii, nici avocații nu au dreptul să fumeze și nici măcar să mănânce o coajă de pâine, sau o bucată de cârnaț.

E tiranic și revoltător și am să strig să fiu auzit de toată țara.

Mai mult decât atâta dacă vre-odată voi face vre-o faptă rea și dacă voi fi și condamnat atuncea voi veni în aceste binecuvântate teritorii să nu fac pedeapsa, deoarece am mulțumirea să constat că există o libertate și un drept și pentru escroci și pușcăriași.

Există ligi pentru apărarea drepturilor femeilor și animalelor. Ideea mea este însă că trebuie să se facă o Ligă și pentru apărarea defraudatorilor și a spărgătorilor de rând.

Sunt deci pentru unificare, dar în sensul legilor de aici, candidă, blajină, umanitară și aceasta pentru că au fost odată ungurești. Ce pretindeți dtră? Spuneți că Ungaria s'a prăbușit, tocmai din cauza nedreptății legilor ei? Moft! Fleac! Eu, gânditorul Bubi, vă declar, în cunoștință de cauză, că Ungaria a căzut din pricină că nu a știut să se poarte destul de bine cu... pușcăriașii ei!..

Și acum să vă mai spun pentru ce voesc unificare în sensul legilor de aici. Știți am o capră, o frumușețe. Ei bine aceea cred că pot s'o cresc la penitenciar, cu ordinul parchetului. Unde aş putea face în vechiul regat așa ceva, căci toată lumea de acolo, s'ar uita urât la mine, dela aprod până la prim procuror, și mi-ar spune spre rușinea omenirii: dle dta ori ești pungaș, ori ești nebun?

(Mândru, turtitor, victorios, Bubi, ne lasă în drum și se duse să vadă ce făcea capra lui cea mult iubită.)

d'Arragon.

INFORMAȚIUNI.

— Șeful vămii Arad, d. C. N. Dumitrescu, a fost avansat șef de vamă special cl. I, iar dnii taxatori dela aceeaș vamă, Mihai Drecin și Rifler, taxatori cl. I.

Casierul vămii Arad, d. Constantin Stroescu a fost avansat taxator.

Avansările au fost acordate pe ziua de 1 Aprilie 1921.

— Cu aprobarea guvernului s'a lăsat un apel de-a se construi un local de biserică românească în centrul muncitoresc din Simeria (județul Hunedoara). Stăpânirea ungurească de pe vremuri a căutat pe toate căile și cu toate mijloacele, ca să facă din colonia Simeria, care este situată într'un județ românesc cu 98% Români, un centru puternic cultural unguresc, zidind în scopul acesta două biserici, case parohiale și școli ungurești. În fața acestei situații, care nu mai poate dăinui. Românii din Simeria, constituindu-se în comitet parohial, au lansat un apel pentru zidirea unei biserici românești. Cei ce înțeleg importanța acestei inițiative naționale-culturale, sunt rugați a contribui pe listele puse în circulație, trimițând bani „Gazetei Transilvaniei”.

— Publicăm în numărul de azi lista nouilor prețuri fixate de primărie pentru cărnuri și articolele alimentare puse în vânzare în piețele Aradului.

Nouile prețuri prezintă o esențială scădere la cele mai multe articole. Primăria a procedat la aceasta reducere în urma faptului că producătorii însuși ofereau în vremea din urmă cu prețuri foarte scăzute vitele și produsele lor.

După cum suntem informați primăria lucrează în consecință la revizuirea prețurilor din localurile de consumație, pentru ale reduce în conformitate cu prețurile articolelor din piață.

— Am anunțat în numărul nostru anterior, că tratativele dintre proprietarii de barbierii și salariații lor n'au dus la rezultat.

În urma eșării tratativelor, salariații au decis la întrunirea ce au ținut-o Sâmbătă seara să declare grevă. Duminecă dimineața în înțelesul acestei decizii, salariații nu s'au mai prezentat la lucru.

Greva a continuat și ieri. Salariații intenționează a cere autorităților permisia pentru a deschide ateliere provizorie de barbierit până ce se va ajunge la o înțelegere cu patronii.

— Restauratorii și cafegii au solicitat ieri intervenția dlui ajutor de primar, dr. Anghel, pentru a li se pune la dispoziție dela uzina comunală gheață pentru localurile lor. Restauratorii și cafegii primeau gheață până acum dela cele două fabrici particulare Reusz și Grossmann, cari însă nu pot furniza cantitatea de care au nevoie cafegii și restauratorii în urma căldurilor mari.

Din cauza lipsei de gheață, Duminecă în mai multe localuri nu s'a mai servit înghețată și beuturi recortoare.

D. ajutor de primar a promis cafegiilor și restauratorilor, că va face tot ce este posibil pentru ca localurile de consumație să poată primi cantitatea de gheață de care au nevoie. Încă ieri d. ajutor de primar a luat dispoziții ca fabrica de gheață a comunei să-și sporească producția la maximum pentru a se satisface nevoile localurilor de consumație.

— În urma dispoziției Direcțiunii Generale a C. F. R. trenul Arad—Soborșin nu mai circulă.

Diracțiunea regională Arad va interveni la București pentru ca acest tren să fie pus iarăși în circulație.

— Ana Beres, domiciliată în Calea Șaguna a reclamat ieri secției criminale din poliția de stat, că Bela Kuhn domiciliat în strada Ioan Calvin numărul 17 a amenințat-o, că o va ucide. Lucrurile sau petrecut astfel.

Alaltăieri, Duminecă după masă, Bela Kuhn s'a dus la sora lui, măritată cu Gheorghe Radnai și domiciliată în calea Șaguna, și la care locuiește Ana Beres. Cu această ocazie Kuhn, în cursul certeii ivite între el și soră-sa și la care a asistat și Ana Beres, a aruncat după aceasta din urmă un cuțit, care din norocire nu a atins-o. Kuhn a plecat apoi, amenințând pe Ana Beres, că deși a scăpat acum, totuși o va ucide.

— În rubrica „noastră” Frânturi de vorbe de Duminecă s'au strecurat o mulțime de greșeli de corectură, din cari unele sunt chiar de natură să denatureze înțelesul frazelor.

Astfel s'a publicat: aduce, în loc de *aduc*; roașe, în loc de *roase*; neputință, în loc de *importantă*; să se închidă, în loc de *să închidă*; ideea în loc de *idei*; vevre, în loc de *vivre*. Facem iarăși cuvenitele rectificări.

— Ieri, după masă la orele 5 s'a declarat un incendiu mai mare în comuna Gioroc. S'a cerut ajutorul pompierilor din Arad pentru localizarea incendiului.

— Ieri după masă avea să plece la frontieră o comisie formată din șeful biroului de repatriere, d. Vațian, un ofțer de poliție și un delegat al direcțiunii regionale a C. F. R. Arad, pentru a urma tratative cu autoritățile maghiare în chestia vagoanelor cu repatriabili, oprite la frontieră.

Autoritățile maghiare, învoite a urma tratative în chestia repatriabililor învagonați au cerut ieri să se fixeze o altă zi pentru începerea tratativelor, deoarece încă nu au sosit la frontieră toți membri comisiei maghiare, delegată în această chestie.

— Dr. Pompiliu Robescu, director de Spital ordonează dela 8—9 și 2—4 în Bulevard Regina Maria (Andrássy-tér) No. 24, Palatul Neuman.

x Dr. Gheorghe Kabdebo medic de circumscipție nr. 1 s'a mutat în Str. Mircea Stănescu Nr. 3.

x „România” Societate de asigurare din Sibiu (fosta Bancă Generală de asigurări) contvertește în cele mai avantajoase condițiuni, asigurările dela societățile străine. A se adresa: Direcțiunii Sibiu str. Baier sau Agenției principale Arad lângă Victoria.

x Iuliu Iacobi dentist tehnician diplomat reînapoindu-se din călătoria sa de studii în streinătate continuă a da consultații. Strada Bucur Nr. 17.

x Dr. Stefan Albu, directorul institutului obstetric și școlii de moașe din Arad dă consultațiuni în fiecare zi după masă la orele 3—5, Bulevardul Regina Maria Nr. 30.

x Pașapoarte, pe lângă garanță, pentru luarea vizei la București se primesc la biroul pentru vânzarea biletelor pe CFR. Bulev. Regina Maria Nr. 21, pentru o taxă de 70 lei.

Tot aci se pot face asigurări de bagaje în condiții din timp de pace.

Arad—Oradea-Mare. Automobilele de lux ce circulă între aceste două orașe, pleacă zilnic din Arad, dimineața la orele 8, dela Biroul pentru vânzarea biletelor pe CFR. Durata călătoriei 3 ore.

— Din 1 August în „Urania” numai în Dumineci și sârbători vor fi reprezentații.

În luna August în Dumineci și sârbători reprezentațiile se vor începe nu la 3 ore, ci la 4 și jum.

Saci, sfori, ponevi, foi de vânzare FRĂȚII HACKER Arad. Birou: Str. Mureșului 1.
cu prețuri avantajoase la

TELEGRAME.

Reisbucnirea conflictului anglo-irlandez.

De Valera a demisionat.

Londra. — În districtul Tepperari au reisbucnit cu furie conflictele armate dintre trupele engleze și sinfeiniști.

Sinfeinii au atacat trupele engleze și au ucis în prima zi 10 soldați englezi și mai mulți ofițeri superiori.

Londra. — Turburările sinfeiniște din Irlanda au reisbucnit pe toată linia.

La Dublin au loc sângeroase ciocniri între sinfeiniști și poliția engleză.

Sinfeiniști, înarmați cu bombe și mașini infernale, au ucis numeroși polițiști și au distrus mai multe clădiri publice, în care se aflau birouri regale britanice.

Londra. — De Valera, președintele proclamat al republicii irlandeze, în urma neașteptatelor turburări, organizate de elementele sinfeiniște-extremiste, și-a înaintat demisia și se află în drum spre Londra.

Ungaria a fost somată să evacueze Burgenlandul.

Budapesta. — Consiliul ambasadorilor au adresat Unguriei o notă, în care guvernului maghiar i-se indică drept ultim termen pentru evacuarea Burgenlandului și predarea acestor teritorii din Ungaria occidentală administrației austriace, ziua de 28 August.

În nota ambasadorilor Antantei se arată, că cedarea către Austria a Burgenlandului constituie pentru Ungaria prima obligațiune din tratatul dela Trianon și că neexecutarea acestei condiții, ar atrage după sine măsurile militare cele mai severe din partea Antantei.

Conjurație venizelistă în Tracia.

Paris. — Comandantul suprem al forțelor armate elene din Tracia, a organizat o mare răscoală a grecilor din Tracia, contra dinastiei actuale și pentru readucerea la putere a dlui Venizelos.

Revoluția militară a fost descoperită din vreme. Generalul comandant, împreună cu 70 ofițeri din Statul Major al armatei elene din Tracia, înainte de a fi prinși s'au refugiat la Constantinopol, unde stau sub protecția marilor puteri.

Simpatiile pentru Venizelos, sunt în continuă creștere, în toata Grecia, care se teme, că războiul greco-otoman se va prelungi fără folos.

Acțiunea engleză pentru ajutorarea Rusiei.

Londra. — Apelurile guvernului bolșevic pentru ajutorarea Rusiei, au aflat un larg răspuns în Anglia. Camera Comunelor a instituit o comisie specială, care va întocmi programul de ajutorare al Rusiei, amenințată a peri de foame.

Comisia va expedia, în cursul săptămânii viitoare primile ajutoare pentru Rusia.

Conferința miniștrilor de finanțe ai Antantei.

Roma. — Miniștrii de finanțe ai statelor Antantei, se vor întruni la 9 August în conferință la Paris.

Menirea acestei conferințe este să rezolve toate acele chestiuni financiare, pe cari experții conferinței de pace nu le-au rezolvat în întregime.

Între aceste chestiuni se numără, aceea a cheltuelilor avute de Antantă cu armatele de ocupație. Stabilirea sumei pe care urmează a o primi Belgia din suma totală a despăgubirilor germane. Cota despăgubirilor de război ce urmează să o primească micile puteri aliate din suma totală a despăgubirilor și care a fost stabilită, după cum se știe, de conferința financiară dela Spa, numai în 6 la sută, pentru toate aceste state.

Repartizarea flotei dunărene a fostei monarhii Austriace.

Viena. — Comisia internațională a Dunărei, a hotărât ca să lase în posesiunea Ungariei, din flota austro-ungară pe Demăre, patru dintre torpiloarele mai mici.

Prelungirea ocupației militare în valea Rinului.

Paris. — Guvernul francez a hotărât să prelungească cu încă 15 ani ocupațiunea militară în teritoriile germane de lângă Rin, în cazul când Germania nu se va împăca cu soluția de aiatri'o vor da în chestiunea Sileziei de Sus.

Grecii au reluat ofensiva în Asia Minoră.

Atene. — Armata elenă refecută și reconcentrată, a luat din nou ofensiva, după nu foc de artilerie, ce a fiunt 78 de ore. Frontul Kemalist o fost rupt în mai multe locuri; numărul prizonierilor făcuți în prima zi a atacului de inzanterie, se ridică la zece mii.

Turcii sunt în retragere repede spre Angora.

Atena. — Generalul Kemal Mustafa pașa, se pregătește pentru ultima rezistență în tranșele din beton armat, care se întind în fața Angorei, spre Apus la 80 km.

Atena. — În urma știrilor despre noua victorie mare a trupelor grecești atât capitala Atena cât și celealte orașe din provincie au fost splendid pavoazate.

Acoperirea cheltuelilor armatelor de ocupație ale Antantei.

Londra. Comisia de reparații a hotărât, ca toate cheltueile armatelor de ocupații, întreținute de Antantă în Silezia de sus, și de-alungul Rinului, să fie acoperite din suma de reparațiuni pe care o plătește Germania. Din această sumă Belgia va fi în primul rând satisfăcută.

Ungaria silită a evacua Burgenlandul.

Toate amenințările ungariilor, făcute în sensul, că va rezista cu arma contra scoaterii armatei și administrației maghiare din Burgenland, înainte ca Antanta să fi exoperat dela sârbi evacuarea județului Baranya, administrat și azi de comuniștii lui Bela Kun, au rămas fără efect față de Antantă,

Printr'o notă sosită zilele trecute la Budapesta, guvernele Antantei, dau Ungariei un ultim termen pentru evacuarea Burgenlandului, până la 28 August 1921.

Ungaria deși a luat act de nota aceasta a Antantei, pune Austriei, în vedere o serie de retorsiuni, pentru că nu a acceptat să continue cu Ungaria discuțiile asupra „Burgenlandului maghiar.”

Se vorbește astfel în presa din Budapesta, că Ungaria va închide frontierele sale dinspre Austria și va suspenda transporturile de cereale și alimente destinate Vienei.

Această amenințare nu mai sperie însă guvernul vienez, care are asigurarea atât a României, cât și a Cehoslovaciei și Jugosloviei, că aceste state vor furniza bucurios Austriei articolele olimentare necesare.

Presa vieneză comentând această intimidare a Ungariei arată cu cifre, că furniturile alimentare ale Ungariei pentru Austria, au fost aproape suspendate în cursul acestui an și că o complectă suspendare a lor, pe lângă bogatele provizii primite din statele Micii Antante, la Viena încă nu ar fi simțită.

Guvernul austriac a fost însă pus în cunoștință asupra unor măsuri militare importante luate de guvernul maghiar în Ungaria de apus, cari nu puteau rămâne necontrabalansate de Austria.

Comisia militară interaliată a fost numai târziu informată despre mișcările de trupe ma-

ghiare din Burgenland și a întrebat guvernul austriac, asupra motivului pentru care Austria și-a sporit în mod sirașitor efectivul trupelor dela Laitha

Ministrul de război austriac, a arătat, că Austria a concentrat un număr important de trupe la granițele Burgenlandului fără nici o intenție ofensivă, dar a crezut de cuviință ca atunci când Ungaria a fost sporit de zece numărul armatei sale din Burgenland, care curând ar urma să fie evacuat, să se îngrijească de apărarea bună a granițelor sale.

Îndată ce autoritățile Antantei din Viena s'au convins despre veracitatea înarmărilor Ungariei în ținuturile ei apusene, au căzut de acord, ca să trimită de urgență la Budapesta comisia militară italiană, care să ceară și să supravegheze imediata retragere din Burgenland a trupelor maghiare trimise acolo recent.

Șeful misiunilor militare ale Antantei din Viena a dat asigurări formale guvernului austriac, că evacuarea de către unguri a Burgenlandului se va termina la 25 August, și că Austria va intra în posesiunea teritoriilor naționale germane din Ungaria, până mai târziu de 28 August.

Fierberea din Ungaria, a ajuns la culme când s'a aflat, că misiunea militară a Antantei în același timp, când cere evacuarea Burgenlandului și dezarmarea trupelor concentrate în acele teritorii, a încuviințat menținerea de alungul râului Laitha a unei armate austriace, destul de numeroasă.

Nouile prețuri maxime.

Primarul orașului Arad în baza deciziunilor ministeriale No. 24773 luând avizul comisiei de aprovizionare a fixat pe întreg cuprinsul orașului prețuri maxime la produsele mai notate după cum urmează:

În detalii: Pâine albă din făină de fiert; 1 kgr. 3 lei. Pâine neagră jumătate din făină integrală; 1 kgr. 2.50 bani. Corn din făină de (nula) greutatea; 4. dgr. 25 bani. Pitușcă de făină de lux (nula) greutatea; 5. dgr. 25 bani. Covrig din făină de lux (nula) greutatea; 4. dgr. 25 bani. Covrig cu spumă de ou greutatea 3. dgr. 25 bani. Mazere verde, boabe; 1. kgr. 5 lei. Mazere verde, boabe; 1. litr. 3.50 bani. Fasole boabe; 1. kgr. 3 lei. Fasole verde cu hoasă; 1. kgr. 50 bani. Dovleac; 1. kgr. 20 bani. Dovleac, juluiit; 1. kgr. 50 bani. Calarabe; 1. buc. 10 bani. Ardei lungi, ascuțiți; 1. buc. 5—10 bani. Ardei de umplut, mare; 1. buc. 10 bani. Ardei de umplut, mici; 1. buc. 5 bani. Crastaveți de mărime; 1. buc. 5—10 bani. Ridichi mari, albe; 1. buc. 10 bani. Ridichi negre; 1. buc. 15 bani. Ciapă; 1. kgr. 2 lei. 5 buc. mari 1 leg. 1.50 bani. 5 mijlocii 1 leu, 5 mici 50 bani. Usturoi; 1. kgr. 8 lei. Varză nemțească; 1. kgr. 1 lei. Cartof; 1. kgr. 1 L. Varză, capătină; 1. kgr. 1.50 bani. Varză juluiit; 1. kgr. 2 lei. Varză, acrită; 1. kgr. 2.50 bani. Șalată; 1. buc. 10 bani. Pâtiagele roșii; 1. kgr. 1 leu. Zarzavaturi mixte; 1 kgr. 3 lei. Boia de șie calitatea I. dulce; 1 kgr. 50 bani. Boia de cal. II; 1 kgr. 40 bani. Apricoasă de toamnă; 1 kgr. 4 lei. Ringlote cal. I. mari; 1 kgr. 3 lei. Ringlote cal. II. mici; 1 kgr. 2 lei. Prune bistrucite; 1 kgr. 1 leu. Prune roșii; 1 kgr. 1 leu. Pere calitatea I.; 1 kgr. 2 lei. Pere cal. II.; 1 kgr. 1 leu. Mere cal. I.; 1 kgr. 2 lei. Mere cal. II.; 1 kgr. 1 leu. Pepene (Turchestan); 1 kgr. 3 lei. Pepene galbin; 1 kgr. 1 leu. Lubeniță; 1 kgr. 1 leu. Strugure; 1 kgr. 5 lei. Mure; 1 kgr. 1 leu. Coarță; 1 litr. 2 lei. Porumb; 1 buc. 20 bani. Lapte; 1 litr. 1 leu 80 bani. Lapte livrat la locuință; 1 litr. 2 lei. Lapte în lăptărie; 1 litr. 2 lei. Lapte de vâsă; 1 litru 3 lei. Smântână; 1 litru 8 lei. Brânză de vacă; 1 kgr. 3 lei 50 bani. Unt vacă; 1 kgr. 24 lei. Unt de ceai 1 kgr. 26 lei. Unt presat de ceai; 1 kgr. 32 lei. Brânză de oaie cal. I.; 1 kgr. 10 lei. Brânză de oaie amestecată; 1 kgr. 8 lei. Caș de oaie (cașcaval); 1 kgr. 11 lei. Ou; buc. 40 bani. Pește proaspăt; 1 kgr. 18 lei. Pește tăiat; 1 kgr. 22 lei. Gâscă și rață grasă, în viață; 1 kgr. 9 lei. Gâscă

Ghete negre pentru Strand și tricouri de baie de vânzare la **BARSONY** Arad, Piața Avram Iancu Nr. 1

slabă; 1 kgr. 6 lei. Găini și cocoși în viață; 5 lei. Pui după mame, perechea; 10—12 lei. Carne de găscă fără grăsime; 1 kgr. 12 lei. Untură de găscă; 1 kgr. 7 lei. Ficat de găscă; 1 kgr. 24 lei. Rață cu grăsime; 1 kgr. 18 lei. Untură de găscă; 1 kgr. 18 lei. Untură; 17 lei. Carne de porc cal. I; 1 kgr. 9—10 lei. Carne de vițel cal. I; 1 kgr. 7 lei. Carne de cal. II; 1 kgr. 8 lei. Carne de vită cal. I; 1 kgr. 6 lei. Carne de vită cal. II; 1 kgr. 5 lei. Carne de oaie; 1 kgr. 5 lei. Jumări de porc; 1 kgr. 6 lei. Șuncă proaspătă; 1 kgr. 18 lei. Șuncă afumată, fiartă; 1 kgr. 24 lei. Cârnați proaspăt; 1 kgr. 12 lei. Cârnați afumați; 1 kgr. 12 lei. Cârnați cu sânge; 1 kgr. 8 lei. Salamă proaspătă; 1 kgr. 18 lei. Slănină proaspătă; 1 kgr. 16 lei. Slănină afumată; 1 kgr. 16 lei. Untură în oare topită 1 kgr. 16 lei. Mezeluri; 1 kgr. 16 lei. Mezeluri din cârnățării; 1 kgr. 16 lei. Miere de Mai; 1 kgr. 12 lei. Picmez de prune (lictar); 1 kgr. — lei. Mac 1 kgr. 12 lei.

La angrosist prețurile sunt cu 10 proc., la detașator cu 20 proc. mai scăzute ca în retail.

Pentru articolele neprevăzute în tariful preș și care nu vor putea fi asimilate cu careva tarif, se va socoti prețul luându-se de bază tariful, speșele și un beneficiu de 20 proc. Obligații pe toți proprietarii de brevete industriale și prevăzuți cu tabloul articolelor de vânzare cu prețurile maximale stabilite conform cererilor de mai sus. Orice abatere dela prețurile de mai sus constituie contravenție se va pedepsi cu amendă dela 100—20000 lei. Denunțătorilor și cooperitorilor contravențiilor la prezenta coordonată se acordă prin decretul lege no. 673—919 primă până la 30 procente din prețul prins vânzarea de mărfuri căzută în contravenție. Atenționăm atent publicul că conform ordonanței no. 400 a Dir. Generală din Cluj. Ministerul de Comerț, negustorul engrosist nu poate să-și vândă marfa numai unui detailist iar detailistul nu are să vândă marfa la alt detailist ci numai dela consumator.

Prezenta ordonanță intră în vigoare pe ziua de 10 August 1921. În contra acesteia cei neînținuți pot adresa plângeri Ministerului de Comerț în termen de 10 zile dela publicare. Plângerile nu împiedică executare.

Arad, la 7 August 1921.
Dr. Anghel.
primar.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

TRIBUNA LIBERĂ*).

Declarație.

Ziarele din localitate „Aradi Közlöny” și „Arad és Vidéke” publică în numărul lor apăsat cu data de 7 August c. o informație, care este bunul nume și prestigiul localului nostru, cunoscuta „Crucea Albă”.

Declaram, că informația publicată de cele două ziare maghiare cuprinde, în întregime, neadevăruri.

În localul nostru Cafeneaua „Crucea Albă” se închide în fiecare zi la ora fixată de autorități în drept nu a dormit nime pe „țimbală” până dimineața și astfel nime nu s'a putut trezi dimineața, că i s'ar fi furat în localul nostru suma de două mii lei.

Lăsăm la aprecierea On. public tendința de mărire de cele două gazete maghiare prin publicarea de neadevăruri despre un local românesc.

Arad, 8 August 1921.

Antreprenor Gh. Nicolescu et Comp.

* Pentru cele cuprinse în această rubrică redacția nu ia nici o răspundere.

Cele mai moderne haine

se lucră pentru prețuri convenabile în salonul de croitorie pentru haine de bărbați a lui

Stefan Coroban

ARAD, Strada Ioan Russu Șirianu (Aulich Lajos) piața Catedralei în colț (Thököly-tér pal Szántai)

Teatrul APOLLO.

In 9 și 10 August
Marți și Mercuri

Mirajul desfrâmului

Dramă socială în 5 acte.

Teatrul URANIA.

In 9 și 10 August
Marți și Mercuri

Pauză.

In atențiunea cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile WIEGENFELD, Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40. M2

Antistia comunală a circumscripției I.

11520/1921.

Publicațiune.

Conform ordinului Cercul de Recrutare cu No. 2104/1921 să provoacă toți invalizii orfânii, văduvele și părinții de război la cari Biroul de Penziuni al Comandamentului VII. Teritorial le-a eliberat certificate de înleznire de trai și acei cari până în prezent nu a primit nici un fel de pensie sau ajutor pentru înscrierea lor la pensie, să se prezinte la Secția Militară sub orele oficioase (9—12) dela 1 August până la 15 August a. c.

Arad, la 30 Iulie 1921.

Pocioian, m. p.

șeful circ. I.

Antistia comunală a circumscripției I.

15890/1921.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că Atelierul C. F. R. București Calea Griviței No. 9, are nevoie de următorii meseriași: tâmplari, tapițeri, rotari, curelari, cazangi lustruitori de vagoane, dela vârsta de 25 până la 30 ani.

Doritorii care vor să se angajeze la suszisele meserii, se vor prezenta la Antistia Comunală Circ. I-a Arad, cu acte în regulă dela orele 9—12 a. m.

Arad, la 29 Iulie 1921.

Pocioian, m. p.

șeful circ. I.

Prefectura poliției, Biroul populației Arad.

No 4060/1921.

Aviz!

Având în vedere ordinul Ministerului de Interne No. 15279 din 19 Martie a. c. apărut în „Monitorul Oficial” No. 1 din 1 IV/1921. referitor la înființarea Biroului Populației în comune urbane și rurale, pentru conformare ținem a comunica Onoratului public următoarele:

Conform Art. 13 din Capitolul II, al legii referitoare la înființarea biroului, sunt obligați a face declarații de înscriere la biroul populației:

a) Toți locuitorii fără deosebire de naționalitate, cari se găsesc în acest oraș cu domiciliu sau reședința obișnuită în țară până la data publicării acestui ordin apărut în „Monitorul Oficial”.

b) Toți acei locuitori din Arad, cari după data publicării în „Monitorul Oficial” și până la data publicării prezente și-au câștigat dreptul de stabilire în acest oraș, având domiciliu sau reședința obișnuită aci.

Se pune în vedere tuturor cari au să facă declarația că pentru datele scrise în Buletinele de înscriere sunt chiar personal responsabilii și în cât se va cere justificarea acestor date prin Dni Șefi ai birourilor de populație dela Circumscripției cei interesați vor fi obligați a înainta următoarele documente: Extras de botez, Certificat de competență. Adevăriniță eliberate de comisiunile de recrutare sau recensământ, brevet de meserie sau document carnes de ocupațiune.

Iar cei supuși străini sosiți în țară cu pașaporte și cari au asupra lor Bilete de liberă petru. prolongate peste termen, aceasta prin „Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale” sunt obligați înainta dovadă despre aceasta.

Dispozițiunile susmenționate nu ating obligațiunile acelor străini cari au asupra lor Bilete de liberă petrecere, eliberate de întâiul for, adecă „Biroul Control al Străinilor” pe lângă Prefectura Poliției Arad, cari străini conform legii în vigoare în termen de 12 oare sunt obligați a-se prezenta la „Biroul Control Străin” Arad.

Toți acei cari au reședința la Hotele, în-sinuarea lor se va face ca până în prezent la Biroul Hotelelor, pe lângă Biroul Populației al Prefecturii de Poliție Arad. Declarația de înscriere în Buletine în fiecare familie se va face de capul familiei.

Tutorii și curatorii sunt obligați a face înscrierea pentru eei minori, interziși sau puși sub consiliu judiciar.

Stăpânii, pentru servitorii lor și patronii, pentru lucrători, sunt obligați a cere aceasta înscriere dacă servitorii sau lucrătorii trăiesc la un loc cu dânsii. Pentru datele declarate, pentru acești din urmă, și făcute de tutori, curatorii, stăpâni sau patronii sunt personal responsabilii și la cerere sunt obligați înainta și documentele de justificare asemenea ca cele susmenționate.

Declarația de înscriere pentru funcționarii statului, al județului și al orașului se va face prin șeful administrației respective. Birourile Populației vor depune în acest scop la locurile competente formularele necesare și cerute de șefii administrațiilor respective în număr corespunzător după numărul funcționarilor ce având pentru aceasta cerere termenul până la 29 Iulie a. c. inclusive, și transportate la locul cerut de personalul de serviciu al oficiilor respective.

După terminarea lucrărilor de conscriere toate schimbările de domiciliu se vor face cu 48 de oare înainte, la Biroul de Populație resp. de circumscripție, unde vor primi dovadă de însinuare despre însinuarea schimbării al locuinței. Iar atunci când respectivul își schimbă reședința dintr-o comuna în alta comună, în acest caz declarația o va face cu trei zile înainte de plecare, primind și în acest caz un Certificat pentru însinuarea plecării din acest oraș. Cu certificatul eliberat se va prezenta respectivul la Biroul Populației în comuna unde se stabilește și această prezentare trebuie făcută în termen de 15 zile dela plecare din oraș în alta comună sau sosire din altă comună în orașul Arad.

La închirierea unei casă întreagă, stăpânul se va prezenta la Biroul Populației cu 5 zile înainte, declarând numele chiriașului, iar la caz când numai una parte din casă s'a arendat așa în termen de trei zile înainte se face însinuarea, primind în ambele cazuri dovadă de însinuare.

Toate mutațiile de nașteri, de adopțiuni, de căsătorii, de moarte, de divorț se vor face de birourile populației din baza rapoartelor trimise de oficiul stării civile.

După facerea declarațiilor de înscriere, birourile de populație vor elibera la cerere și gratuit Buletine de înscriere „Model No. 2,” cari vor servi pe totdeauna ca Bilete de Identitate. La caz de pierderea acestora se vor elibera copii contra unui Leu primind chitanță despre aceasta.

Toate însinuările pentru mutații se fac gratuit.

Informațiuni se dau contra sumei de 50 bani primind particularul despre aceasta chitanță.

Având în vedere Art. 77. din Capitolul X al legii referitoare toți acei cari nu se vor conforma dispozițiilor cuprinse mai sus relative la înscrieri mutații anunțuri etc. vor fi trimisi în judecată și amendați cu suma dela 500—1000 Lei definitivă și executorie, cu aplicarea art. 28. din codul penal și fără aplicarea art. 60, din același cod.

Amenda se va urmări și încasa prin legea de urmărare.

Începerea conscrierii suferind câteva zile amenare din cauze tehnice, data începerii se va publica la timp.

Până la terminarea conscrierii și al afacerilor relativ la înființarea biroului populației, biletele de identitate și foile de însinuare cele vechi sunt valabile, când revocarea acelor din vigoare se va comunica.

Arad, la 26 Iulie 1921.

(ss) Ovidiu Gritta,
prefectul poliției.

(ss) Miscuția,
șeful biroului populației și contr. străinilor

AVIZ! Aduc la cunoștința On. public că preluând ospătăria dela baia „Neptun“ pun la dispoziție On. clienți prânz și seara mâncări reci și calde. Bere recită în gheață, precum și alte beuturi sunt la dispoziția publicului. Cu stimă VICTOR MUNTEAN.

Primăria orașului municipal Oradea-Mare.

Nr. ad. 1980/1921. Preș.

Publicațiune de concurs.

Prin aceasta publicăm concurs pentru îndeplinirea posturilor următoare la municipiul orașului Oradea-Mare, organizate conform statutelor nouă:

1 (un) post de consilier în clasa a VII-tea (șaptea) de salarizare gradația 3.

4 (patru) posturi de l. subnotar, în cl. VII-a de salarizare gradația 3.

2 (două) posturi de subnotar al II-lea în cl. IX (noua) de salarizare gradația 3.

1 (unu) post de șef-translator cl. VIII-a de salarizare gradația 3 și 2 (două) posturi de translator în clasa IX-a de salarizare gradația 3.

1 (unu) post oficial de conturi la statistică cl. X-a de salarizare gradația 3.

1 (unu) post organizat de ajutor contabil cl. X-a de salarizare gradația 3.

1 (unu) post de arhivar cl. IX-a de salarizare gradația 3.

3 (trei) posturi agenți de circumscripție la antistia comunală, cl. X-a de salarizare gradația 3.

4 (patru) posturi de șef oficial de birou cl. IX-a de salarizare gradația 3 și

27 (douăzeci și șapte) posturi de copist cl. IX-a de salarizare (unsprezece) gradația 3.

Tot cu acest prilej repetăm publicarea concursului pentru îndeplinirea postului de controlor la casieria orașului în cl. IX-a de salarizare gradația 3; petițiunile întrate deja la acest post sunt valabile.

Repetăm totodată și publicarea concursurilor pentru îndeplinirea posturilor de antiste și ajutor de antiste comunală cu observarea, că petițiunile întrate sunt valabile. Pentru a obține posturile de consilier și subnotar I. și II. precum și antiste și subantiste comunal, conform articolului I. din 1883 se recere absolutor juridic și cel puțin examen juridic din științele de stat, la postul de subnotar la sedria orfanală examen juridic de stat, la posturile de contabil, și alte posturi dela contabilitate conform articolul 1883 se cere bacalauriat dela școlile medii și examen din contabilitatea de stat; la postul de arhivar se cere bacalauriat și examen special de arhivar, la posturile de șef oficial de birou, copist și agenți de circumscripție se cere cel puțin IV. cl. medii la dobândirea posturilor de translator se cere cel puțin bacalauriat, cunoașterea perfectă a limbii românești și maghiare și cunoștința deplină a limbii literare, la postul de controlor la casieria orașului se recere bacalauriat și dacă e cu puțință examen din contabilitatea de stat.

Dintre acestea posturi, funcțiunea consilierilor, a subnotarilor I, II, antiste și subantiste comunal, controlor la casierie agent de circumscripție vor fi îndeplinite la propunerea Dlui Prefect de Directorul General al Internelor, drept ce petițiunile sunt a se adresa astfel. Numirile la celelalte posturi se vor face de Dnul Prefect și cererile vor fi adresate amăsurat acestor dispozițiuni.

Cererile în ambele cazuri vor fi înaintate la Biroul Primăriei. Petenții cari sunt deja în serviciul public vor adnexa la cereri numai coală de serviciu. Ceice nu sunt în serviciu intern sunt datori ași înainta cererile pe cale oficială Biroului Primăriei. Noui petenți sunt obligați a adnexa la cererile lor certificatele indicate în §-ul 28 al circularei Cons. Dirigent Nr. 9500/1919 Termenul de concurs este 27 August 1921 ora 4 p. m. Cererile înaintate în mod defectuos ori întârziat, nu se vor lua în considerare.

Oradea-Mare, la 1 August 1921.

Dr. Coriolan Bucico,
primar.

De vânzare un cal de cinci ani pentru călărit; e recomandabil pentru domni ofițeri. Informațiuni să pot primi la Samuil Iacob, Bulevardul Regele Ferdinand I. 15.

Cafeneaua

„Cornul Vânătorului“

modern instalată, vechiul loc de întâlnire al intelectualilor români din Arad și județ; beuturi răcoritoare, aperitive, grădina umbroasă. Roagă binevoitorul sprijin: „CORNUL VÂNĂTORULUI.“

Lei 80 Haine de casă pentru femei, haine de baie ..

cea mai frumoasă execuție de vânzare la ..

FRĂȚII STERN Arad, Str. Mețianu Nr. 2.

„Cafeneaua Orașului“

Locul de întâlnire a comercianților, mâncări reci și beuturi de calitate primă. :: Muzică zilnic.

Rog sprijinul Onoratului public

Francisc Schuch.

Imprumuturi

acord mai ieftin posibil imediat.

Mijlocesc vânzări și cumpărări de case.

ALEXANDRUHERZOG, Comisionar de bancă

birou: strada I Bratianu Nr. 15.

„Restaurantul Teatrului“

BULEVARDUL REGINA MARIA Nr. 11.

Cel mai plăcut local de distracție. Bucătărie și vinuri excelente. Bere de Timișoara. ::

Cea mai bună orchestră de țigani.

GONDA și COMP.

mare magazin de mărunțișuri

ARAD Strada Horea, Palatul Neuman.

Recomandă în atențiunea on. public magazinul său bogat cu:

■ ață, bumbac, galanterie, săpunuri de toaletă, articole impletite și țesute, hârtie, ■
●● utensilii școlare. ●●

Mare asortiment de lămpi.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

Hotel și restaurant Panon

Cel mai plăcut local de distracție. :: Bucătărie și vinuri excelente. ::

„ In hotel chilii curate.

Inspectoratul Regional de Poduri și Șosele

Nr. 157-1921.

Concurs.

Pentru ocuparea postului ca funcționar birou (registrator) la Serviciul de Poduri și Șosele Arad se scrie concurs cu următoarele condițiuni:

1 La acest post pot participa cătăre mări, domni sau dame, cari posed perfect statului în vorba și scris;

2. petițiunile scrise de concurenți și văzute cu documentele prescise în normelor de salarizare stabilite de Consiliul rigent sunt a se înainta până la 15 August Inspectoratului Regional de Poduri și Șosele Arad, (Bulev. General Dragalina Nr. 6.) unde pot primi informațiuni în orele oficioase. Arad, la 1 August 1921.

Inspectoratul regional

In atențiunea celor cari pleacă din Arad

fier de călca

cu electricitate se poate cumpăra

KOCH, mecanic, Strada Eminescu

Nr. 13386/1921.

Publicațiune.

Socotelile de încheiere și bilanțului sesiune depe anul 1918 a tuturor fondurilor și fundațiunilor cari formează proprietatea orașului Arad, și cari stau sub administrația sa le va inspecta publică în biroul de expedițiune orașului.

Arad, la 26 Iulie 1921

Consiliul Orașului

◆ Se recomandă în atențiunea Onoratului Public românesc

DROGUERIA „ȘARPEL“

EUGEN LAZAR și COMP. ::

Antistia comunală a circumscripției I

Nr. 9567/1921.

Publicațiune.

Obligăm posesorii de case și intravilan să ude pavajul de asfalt dinaintea casei și după masă între orele 1-2 și 8-9 contra vor fi amendați conform regulamintelor în vigoare.

Arad, la 30 Iulie 1921.

Pocioianu, șeful circ.